

Το ισχυρό τετράγωνο e5 στη Γαλλική άμυνα

Επιμέλεια: Κώστας Τσιάμης

Ισχυρό λέγεται ένα τετράγωνο που μπορούμε να τοποθετήσουμε ένα κομμάτι μας και ο αντίπαλος να μην μπορεί να το διώξει εύκολα και κυρίως με πιόνι. Όσο πιο κοντά στο κέντρο βρίσκεται αυτό το τετράγωνο τόσο φυσικά και η σημασία του είναι μεγαλύτερη για την έκβαση της παρτίδας. Το καλύτερο κομμάτι για να τοποθετήσουμε σε ένα ισχυρό κεντρικό τετράγωνο συνήθως είναι ο ίππος.

Χαρακτηριστική περίπτωση ισχυρού τετραγώνου προκύπτει στη Γαλλική άμυνα όπου ο λευκός έχει την πιονοδομή d4, e5 και ο μαύρος d5, e6 αντίστοιχα. Στην προσπάθειά του ο μαύρος να βρει χώρο κάνει τις διασπάσεις c7-c5 και f7-f6. Στην πρώτη ο λευκός συνήθως απαντά με c2-c3. Στη δεύτερη επειδή είναι πιο δύσκολο να παιχτεί f2-f4, υπάρχει η αλλαγή e5xf6 (ή το αντίθετο αν δεν κόψει ο λευκός d4xe5 αλλά με κομμάτι) και προκύπτει το ισχυρό τετράγωνο e5 στην ημιανοικτή στήλη e. Το πιόνι e6 είναι και αυτό αδύνατο. Πρόβλημα σε αυτές τις θέσεις έχει και ο λευκοτετράγωνος αξιωματικός του μαύρου ο οποίος κλείνεται από τα πιόνια d5, e6.

Στόχος του λευκού είναι ο έλεγχος του e5, η αλλαγή των μαυροτετράγωνων αξιωματικών που θα τονίσει την αδυναμία του e5 και γενικά αλλαγές κομματιών που θα αφήσουν στη σκακιέρα καλό ίππο έναντι κακού αξιωματικού.

Διάγραμμα 1

Το σχέδιο του μαύρου είναι τις περισσότερες φορές η απελευθερωτική διάσπαση e5, το αντισταχιδί στις στήλες c και f καθώς και η αλλαγή του κακού λευκοτετράγωνου αξιωματικού.

Διάγραμμα 2

C02

Motylev, Alexander 2552

San Segundo Carrillo, Pablo 2497

Ubeda op 5th (9) 27.01.2000

1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.c3 Qb6 5.Nf3 Nc6

Παίζεται και 5...Bd7 με ιδέα Bb5 για να αλλαχτεί ο κακός αξιωματικός. Το μειονέκτημα όμως είναι ότι χάνει χρόνο και ο λευκός ανοίγει το κέντρο με τη διάσπαση c4 **6.a3 Nh6 7.b4 cxd4 8.Bxh6** [Ο Sveshnikov που θεωρείται μεγάλος ειδικός στη βαριάντα προτιμά να μην κάνει αυτή την αλλαγή. 8.cxd4 Nf5 9.Bb2 Bd7 10.g4 Nh6 11.Rg1 f6 12.exf6 gxf6 13.Nc3 Nf7 14.Na4 Qc7 15.Rc1 Qd6 16.Nc5 Bc8 17.h4 Be7 18.g5! Diagram

Αδυνατίζει το τετράγωνο e5 και παράλληλα ανοίγει στήλες στην πτέρυγα του βασιλιά για να επιτεθεί fxc5 19.hxc5 Rg8 20.Nd3 Bd8 21.Nde5 Rg7 22.Bd3 Ncxe5 23.Nxe5 Nxe5 24.dxe5 Qe7 25.Qh5+ Kf8 26.g6 hxc6 27.Bxc6 Bd7 28.Rc3 Kg8 29.Rh3 1-0 Sveshnikov,E (2512)-Dvoiry,S (2615)

Cheliabinsk 2004] **8...gxh6 9.cxd4 Bd7 10.Be2 Rc8 11.0-0 Ne7?!N** [Καινοτομία που η αξία της είναι αμφισβητήσιμη. Καλύτερη ήταν η ολοκλήρωση της ανάπτυξης με 11...Bg7 12.Qd2 0-0

Βρείτε την καλύτερη συνέχεια για τα λευκά
Diagram

13.Rd1 (Καλό είναι και το 13.Ra2 στην Bosch,J (2470) - Lputian,S (2614) Wijk aan Zee 1999 που αναλύεται στην επόμενη παρτίδα. Φαίνεται καλό αλλά δεν στέκει τακτικά το 13.Nc3? Nxd4! 14.Nxd4 Bxe5 15.Rad1 Bxd4 16.Nxd5 Bxf2+ 17.Rxf2 exd5 18.Qxd5 Ba4 19.Rdf1 Bc2 20.Kh1 Bg6 21.h4 Rc1≠ Fressinet,L (2290)- Kortschnoj,V (2645) 0-1 Cannes 1996) 13...f6 14.exf6 Rxf6 15.Ra2 με ισορροπημένο παιχνίδι Hartikainen,M (2262)-Kekki,P (2285)/Helsinki 1999 0-1] **12.Bd3 Bg7 13.Qd2 Qc7 14.a4 a6 15.Ra3! 0-0 16.Nc3** Το σχέδιο του λευκού είναι η επίθεση στην αδυνατισμένη πτέρυγα του βασιλιά που έχει και πλεονέκτημα χώρου με τη μανούβρα Ne2-f4-h5. **f6** μοναδικό. Αναγκαστική κίνηση για να αποκτήσει λίγο χώρο ο μαύρος αλλά δημιουργεί αδυναμίες **17.exf6 Rxf6 18.Ne2 Qd6 19.Ne5 Rff8 20.f4**

Βρείτε σχέδιο για τα μαύρα. Diagram

Be8! Ο μαύρος σωστά προσπαθεί να αλλάξει τον κακό του αξιωματικό με τη μανούβρα **Be8- g6 21.Bb1!? Bg6 22.Rh3 Rc7 23.Ng3 Rfc8 24.Nh5 Bxb1?! [Καλύτερο ήταν 24...Bxh5 25.Rxh5 Rc3÷] 25.Rxb1 Rc2 26.Qd1 Ng6 27.Rg3 R2c3?! [Η προσπάθεια του μαύρου να αλλάξει τον Rg3 είναι λογική αλλά καλύτερο ήταν 27...Bxe5!? 28.fxe5 Qc7 29.Nf6+ Kh8∞ με αντιπαιχνίδι στη στήλη c] 28.Rxc3 Rxc3 29.Qg4 Qb6 30.Nxg6 hxg6 31.Qxg6+- Qxd4+ 32.Kh1 Rd3 [Χάνει επίσης και η συνέχεια 32...Rc6 33.b5! axb5 34.axb5 Rd6 35.f5+-] 33.h3 Qc3 34.Kh2! Kf8 35.Rc1! Rxh3+ [35...Qxc1 36.Qxg7+ Ke8 37.Nf6+ Kd8 38.Qd7#] 36.gxh3 Qd2+ 37.Qg2 1-0**

Στην επόμενη παρτίδα ο μαύρος κάνει μερικές ανακρίβειες και δίνει σημαντικό στρατηγικό πλεονέκτημα στο λευκό. Ο λευκός κερδίζει ένα πιόνι αλλά μετά ανοίγει η θέση που αποκτά τακτικό χαρακτήρα. Σε εκείνο το χρονικό διάστημα αρκούν 2 λάθη για να αλλάξει η ροή της παρτίδας.

C02

Bosch,Jeroen 2470

Lputian,Smbat G 2614

Hoogovens-B Wijk aan Zee (5) 24.01.1999

1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.c3 Nc6 5.Nf3 Qb6 6.a3 Nh6 7.b4 cxd4 8.Bxh6 gxh6 9.cxd4 Bd7 10.Be2 Rc8 11.0-0 Bg7 12.Qd2 0-0 13.Ra2!? f6 14.b5 Diagram

Na5?! Ο μαύρος τοποθετεί τον ίππο στην άκρη της σκακιέρας που θα παραμείνει εκεί θεατής σχεδόν έως το τέλος [14...Ne7 15.exf6 Rxf6 16.Nc3 Ng6 17.Na4 Qd6 18.Nc5 b6 19.Nxd7 Qxd7 20.g3 Rf7 21.Qe3= Bosboom,M (2480)- Barbero,G (2495) 0-1 Wijk aan Zee 1991] **15.exf6 Rxf6 16.Ne5 Be8 17.Qe3 Rf5** [17...Qd6 18.Nd2 Rf8+=] **18.Bg4 Rg5?** Τα κομμάτια του μαύρου είναι ασύνδετα που το εκμεταλλεύεται άμεσα ο αντίπαλος του.

Βρείτε την καλύτερη συνέχεια για το λευκό
Diagram

19.Nc6! [Χάνει το 19.f4?? Rxcg4-+] **19...Ra8! 20.Bxe6+ Kh8 21.Nb4?** Λάθος που δίνει την πρωτοβουλία στο μαύρο. [Σε καλύτερη θέση οδηγούσε η συνέχεια 21.Nxa5 **A**) 21...Qxa5 22.f4! Qb6 23.fxc5 Bd7! (23...Bxd4 24.Rf8+ Kg7 25.Rg8#) 24.Rd2 Qxe6 25.Qxe6 Bxe6 26.gxh6 Bxh6 27.Re2+- ; **B**) 21...Bxb5! 22.Re1! Qxa5 (22...Re8 23.Nb3 Bd7 24.Nc5 Bxe6 25.Rae2!+- ; 22...Bxd4 23.Qf4) 23.f4±] **21...Bxb5 22.h4?** [22.Re1 Re8!±] **22...Rg6-+ 23.Bf5 Re8** [Κέρδιζε αμέσως η συνέχεια 23...Bxf1! 24.Kxf1 (24.Bxg6

Qxg6) 24...Bxd4-+ 25.Qf3 Rd6-+] **24.Qf3 Bxf1 25.Kxf1** [25.Bxg6 Qxg6-+] **25...Rd6 26.g4 Nc6 27.Re2 Rf8 28.Nxd5?** [28.Nxc6 bxc6-+] **28...Qxb1+ 0-1**

C02

Smeets,Jan 2515

Stellwagen,Daniel 2512

Schagen rapid 25'+5 (2) 30.04.2005

1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.c3 Nc6 5.Nf3 Bd7 6.Be2 Nge7 7.0-0 Ng6 8.Re1 Be7 9.g3 cxd4 10.cxd4 f6 11.Bd3N 0-0 12.exf6 Bxf6 13.Be3 Nb4?! [Χάνει χρόνο. Καλύτερο ήταν 13...Qb6!? 14.Bxg6 (14.Nbd2? Qxb2 15.Rb1 Qxa2 16.Bxg6 hxg6 17.Rxb7 Rf7±) 14...hxg6 15.Qd2 με ισοότητα] **14.Bxg6 hxg6 15.Qd2 Nc6 16.Nc3 Rc8 17.Rad1 Qe7 18.Bf4!** Diagram

Η υπεροχή του λευκού είναι εμφανής. Ελέγχει το κέντρο, πιέζει το καθυστερημένο πιόνι e6 και υπάρχει το ισχυρό τετράγωνο e5 που τα ελαφρά κομμάτια είναι έτοιμα να τοποθετηθούν ασκώντας πίεση ή κάνοντας αλλαγές που θα τονίσουν ακόμα περισσότερο την αδυναμία. Επιπλέον ο μαύρος έχει τον κακό αξιωματικό, διπλωμένα πιόνια στην πτέρυγα του βασιλιά και δεν έχει δυνατότητα για αντιπαιχνίδι. **Qb4 19.Ne5 Bxe5** [19...Nxe5?! 20.Bxe5 Qe7 21.Bxf6 Qxf6 22.Re5±] **20.Bxe5 Nxe5?!** [20...Rf5!? 21.Bf4 Na5 22.Re2 Nc4 23.Qc1+=] **21.Rxe5 Rf3 22.Ne2!±** Diagram

Οι αλλαγές ευνόησαν το λευκό γιατί στο φινάλε οι αδυναμίες στη δομή των πιονιών του φαίνεται περισσότερο και ο ίππος είναι καλύτερος από τον αξιωματικό **Qxd2 23.Rxd2 Rff8 24.Nf4 Rc1+ 25.Kg2 Kf7?** Το φινάλε είναι πολύ δύσκολο και το λάθος έρχεται αμέσως. [Κρατούσε περισσότερο η συνέχεια 25...Rf6 26.h4 Rc4 27.b3 Rc6 28.Re1 Bc8 29.Nd3±] **26.Rg5 Rfc8 27.Nxg6 Kf6 28.h4+- Bb5 29.Ne5 Rg8 30.Ng4+ Kf7 31.h5 Bf1+ 32.Kf3 Bh3 33.Ne5+ Kf6 34.Rg6+ Ke7 35.g4 Bf1 36.Kg3 1-0**

C06

Tsiamis,Konstantinos 2311

Klimis,Laertis 2048

Pagrati Open (5) 09.12.2006

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Nd2 Nf6 Πολλοί υποστηρικτές της Γαλλικής άμυνας προτιμούν την κίνηση 3..c5 ή τη βαριάντα Rubinstein 3..dxe4 **4.e5 Nfd7 5.c3 c5 6.Bd3 Nc6 7.Ne2 cxd4 8.cxd4 f6 9.exf6 Nxf6 10.Nf3 Qc7 11.0-0 Bd6 12.Bg5 0-0 13.Rc1 Nh5** Κίνηση που έχει δοκιμάσει μερικές φορές ο Stellwagen [Παίζονται κυρίως οι κινήσεις 13...Bd7, 13...Ng4, 13...h6] **14.Nc3** [Μάλλον καλύτερο είναι 14.Ng3 **A**] 14...Nxc3 15.hxc3 h6 (15...Qb6 16.Qd2 e5 17.dxe5 Nxe5 18.Nxe5 Bxe5 19.Rfe1 Bd4 20.Be3 Bxe3 21.Qxe3 Qxb2 22.Rc7 Qf6 23.Qe7± Fedorchuk,SGhane Gardeh,1-0 S/Elancourt 2004) 16.Be3 Rf6 17.Bb1 Qf7 18.Qd3 Bd7?? (18...g5?) 19.Ne5+- Bxe5 20.Qh7+ Kf8 21.dxe5 Rf5 22.Bc5+ Ne7 23.Bxf5 1-0 Rozentalis,E-Hanley,C/Gausdal 2003/ CBM 092 ext ; **B**) 14...Nf4 15.Bb5 Qb6 16.Bxc6 bxc6 17.Rc2 Ng6 18.Re1? Pavasovic,DStellwagen, 1-0 D/Maribor 2004] **14...a6 15.Bb1 g6?** Diagram

[15...Nf4!? 16.Na4= με ιδέα Nc5] Ο μαύρος θέλει να εφαρμόσει το γνωστό σχέδιο g6,Qg7,h6,g5 με παιχνίδι στην πτέρυγα του βασιλιά που έπαιξε πρώτος ο Korchnoi και αναβίωσε όλη τη βαριάντα. Σε εκείνη όμως την παρτίδα είχε ήδη παίξει **Bh4 16.Bh6! Ng7** [Δε στέκει η τυπική θυσία διαφοράς 16...Rxf3?! 17.Qxf3 Nxd4 18.Qh3 Qf7 (18...e5 19.Qh4+-) 19.Qh4 Nc6 20.Rfe1±] **17.Re1 Bf4** [17...Bd7 18.Na4±] **18.Bxf4 Qxf4 19.Re3 Bd7 20.g3** [20.Qd2 Rac8 21.Ne2 Qf6 22.Rec3±] **20...Qf6 21.Qd2 Rf7 22.Ne5 Nxe5 23.Rxe5** Diagram

Το σχέδιο του λευκού είναι πρώτα να σταματήσει το αντιπαιχνίδι στην στήλη f και μετά να διπλώσει τους πύργους και να φέρει τον ίππο στο e5. Το κυριότερο πρόβλημα του μαύρου είναι ότι δεν μπορεί να δημιουργήσει αντιπαιχνίδι **Qf3 24.Re3 Qg4 25.Qd1 Qg5?!** [25...Qh3 26.Ne2 Nh5 27.Qf1 Qxf1+ 28.Kxf1+=] [25...Qxd1+ 26.Nxd1?] **26.h4 Qf6 27.Qd2 Raf8 28.Nd1 Ba4** [28...Nf5! 29.Bxf5 gxf5 30.f4 (30.Rf3 Rg7 31.Qf4 Bc6∞) 30...Kh8 31.Nf2 Rg8 32.Kh2 Rfg7 με αντιπαιχνίδι] **29.b3 Bc6 30.Re5** [30.f4 Nf5!? 31.Bxf5 gxf5! και ο μαύρος βρίσκει αντιπαιχνίδι στην στήλη g] **30...Qd8 31.Rc3 Rf6 32.Rce3 Bd7 33.Rg5**

Nh5 34.Kg2 R8f7 35.f4 Bc8? [35...Ng7 36.Nf2 Nf5 37.Bxf5 exf5 38.h5 Re7 39.Re5±] **36.Nf2 Rf5? 37.Bxf5 exf5** Diagram

38.Rxh5! [38.Qe2 Ng7 39.h5 Rf6] **38...gxh5 39.Qe2 Bd7 40.Qxh5+- Qb6 41.Qd1 Bb5 42.Nh3 h6 43.a4 Bd7 44.Ng1 Rg7 45.Nf3 Qf6 46.Kf2 Qb6 47.Kg2 Qb4 48.Qc2 b5 49.axb5 axb5 50.Qc7?! [50.Qc5!+-] 50...Qa3 51.Qc2 b4 52.Ne5 Qa7 53.Qd2 Bb5 54.Rf3 Qa5? [54...Qe7 55.Qc2 Qf8 56.Rf2 Kh7 57.Qc5+-] 55.Qc2 Rc7 56.Qxf5 Qa2+ 57.Rf2 Qxb3 58.Qe6+ Kh8 59.Qxh6+ Kg8 60.Qe6+ Kh8 61.Qh6+ Kg8 62.Qb6 Rg7 63.Qxb5 Rxc3+ 64.Kh2 Rh3+ 65.Kg1 Rg3+ 66.Rg2 Qe3+ 67.Kh2 Rxc2+ 68.Kxc2 Qe4+ 69.Kg3 Qxd4 70.Qe8+ 1-0**

C06

Pavasovic,Dusko 2505

Atlas,Dimitry 2315

Dresden zt 1.2 (8) 06.05.1998

Παίζει ο Λευκός . Βρείτε την καλύτερη συνέχεια

24.Qc2! Bb8 [Av 24...Rc8 25.Nxd7 Rxd7 26.Bxf6 gxf6 27.Rxe6+-] **25.Nxd7 Rxd7 26.Bxf6 gxf6 27.Qxc6± Qxc6 28.Rxc6 Kf7 29.Rec1 Rd6 30.Kf1 Ke7 31.R1c2 Kd7 32.R6c5 Ra6** Diagram

33.Ne1! Ο ίππος έρχεται στο παιχνίδι και κρίνει και την παρτίδα **Bd6 34.Nd3 Ke7 35.Rb5 Rb8 36.Rxb8 Bxb8 37.Rc8 Rb6 38.Rh8 Kd6 39.Rxh7 Bc7 40.Rf7 Rb3 41.Nc5 Rxb2 42.Rxf6 1-0**